

Monnickendam, 17 december 2024

Raadsnummer:	337-133
Zaaknummer:	33454-2024
Portefeuillehouder:	Astrid van de Weijenberg
Contact via:	Afdeling Samenleving
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	Gemeentewet: Artikel 147 lid 1; Participatiewet: Artikel 8a, Artikel 10, Artikel 10a, Artikel 10b, Artikel 10d; Algemene wet bestuursrecht: Artikel 3:40

Aan de Raad,

Onderwerp: Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Waterland 2025.

Voorstel

1. Over te gaan tot vaststelling van de nieuwe 'Re-integratieverordening Participatiewet Waterland 2025' en deze in werking te laten treden met ingang van de dag na publicatie.
2. De 'Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels voor re-integratie Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Waterland 2015' en de 'Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels omtrent de doelgroep loonkostensubsidie en de loonwaarde Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Waterland 2015' in te trekken met ingang van de dag na publicatie van de Re-integratieverordening Participatiewet Waterland 2025.

Inleiding

Vanaf 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Dit gaf ons meer mogelijkheden om mensen te ondersteunen richting werk/meedoen. In regio Zaanstreek-Waterland is de samenwerking verstevigd en werden de ondersteuningsmogelijkheden voor werkzoekenden en werkgevers gezamenlijk uitgewerkt. Dit resulteerde in de 'Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels voor re-integratie Participatiewet, IOAW en IOAZ' en de Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels omtrent de doelgroep loonkostensubsidie'.

Er blijkt meer nodig om mensen aan het werk te helpen. Met het 'Breed Offensief' heeft het Rijk maatregelen uitgewerkt om regels te vereenvoudigen en ondersteuning voor zowel werkgevers als werkzoekenden beter te organiseren. Deze veranderingen vragen van gemeenten aanpassingen op bestuurlijk en uitvoerend niveau, zonder dat de inhoud van het aanbod drastisch wijzigt. Het doorvoeren van deze maatregelen vereist ook dat de Re-integratieverordening moet worden gewijzigd. Het gaat daarbij om instrumenten die we in onze gemeente al toepassen. Het aanbod is dus niet nieuw maar wordt nader omschreven in de verordening.

Het doel van de Re-integratieverordening Participatiewet Waterland 2025 (hierna Re-integratie verordening) is om inwoners te ondersteunen bij het vinden van een duurzame werkplek en werkgevers te ondersteunen bij het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking. Dit moet leiden tot een meer inclusieve arbeidsmarkt.

De wetswijzigingen maken regels eenvoudiger, verbeteren de samenwerking tussen werkgevers en werkzoekenden en bevorderen duurzame werkrelaties.

Deze wijzigingen zijn voorbereid in samenwerking met de regiogemeenten, en bieden een helder en uniform kader voor uitvoering.

1. De Verordening biedt een uniform kader voor ondersteuning en subsidies en meer mogelijkheden tot verbeterde samenwerking tussen werkgevers en werkzoekenden.

De wijzigingen richten zich op:

- Harmonisering instrumenten en aanscherpen verordeningsbepaling en verordeningsplicht;
- Integrale ondersteuning;
- Ondersteuning op maat;
- Verstrekking volgens uniform proces ten behoeve van loonkostensubsidie (het preferente proces).

Het beoogde resultaat is dat mensen met een arbeidsbeperking betere kansen krijgen op de arbeidsmarkt. De instrumenten die hun re-integratie ondersteunen, zijn straks beter afgestemd op de praktijk en duidelijk vastgelegd. Dit vergroot de consistentie en effectiviteit van ons re-integratiebeleid binnen de gemeente en de regio.

Concrete wijzigingen

In de nieuwe Verordening zijn een aantal concrete wijzigingen ten opzichte van de voorgaande situatie aangebracht. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- *Ondersteuning op maat:* er is een expliciet aanvraagrecht toegevoegd voor ondersteuning op maat. De gemeente moet nu duidelijker aangeven hoe de ondersteuning wordt afgestemd op de individuele behoeften van de persoon. De kosten worden doorslaggevend wanneer er meerdere adequate oplossingen zijn.
- *Proefplaatsing:* proefplaatsing is nu wettelijk verplicht met een maximale duur van twee maanden (met een mogelijke verlenging tot vier maanden). De doelgroep is uitgebreid naar personen die algemene bijstand ontvangen.
- *Loonkostensubsidie:* gemeenten zijn verplicht om aan te geven hoe het administratieve proces voor loonkostensubsidie verloopt. Werkgevers kunnen zelf een aanvraag indienen als zij denken dat loonkostensubsidie nuttig is.
- *Persoonlijke ondersteuning bij werk:* het proces rondom jobcoaching en interne werkbegeleiding is verduidelijkt, met strengere kwaliteitseisen voor jobcoaches. Werkgevers en werknemers kunnen nu gezamenlijk een aanvraag indienen.
- *Werkvoorzieningen:* er is een aanvraagmogelijkheid voor werkvoorzieningen (zoals vervoerskosten of aanpassingen aan de werkplek) voor zowel werkgevers als werknemers.
- *Geen verdringing bij sociale activering:* activiteiten gericht op sociale activering mogen geen negatieve impact hebben op de concurrentieverhoudingen of leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.
- *Verlenging werkervaringsplaatsen:* de werkervaringsperiode kan nu met maximaal zes maanden verlengd worden als de situatie dat vereist. Hiermee verbetert het aansluiten bij de persoonlijke omstandigheden van de betrokkenen.
- *Aansprakelijkheid en ongevallenverzekering:* de verzekering wordt niet meer standaard aangeboden omdat werkgevers dit al via contracten regelen.
- *Innovatie en evaluatie:* nieuwe initiatieven moeten afgesloten worden met een evaluatie om de effectiviteit te beoordelen.

- *Vervallen budgetplafond:* In de nieuwe re-integratieverordening is het budgetplafond komen te vervallen. Het budgetplafond gaf aan dat de gemeente om de financiële risico's beheersen in een beleidsplan een verdeling kon maken van de middelen over de verschillende voorzieningen. Dit is in de praktijk niet gebeurd en bovendien niet in lijn met hoe wettelijk invulling moet worden gegeven aan de benodigde ondersteuning op maat (artikel 3 lid 3 nieuwe verordening); de financiële middelen alleen vormen geen voldoende afwijzingsgrond, wel kan gekozen worden voor de goedkoopst adequate voorziening voor de betreffende persoon. De VNG heeft dit bevestigd en hiermee is het budgetplafond komen te vervallen.

1.2. De veranderingen zorgen voor eenvoudiger toegang tot ondersteuning en een sterkere samenwerking binnen de uitvoering.

Het aanbod blijft grotendeels gelijk, maar het wordt eenvoudiger om maatwerkondersteuning aan te vragen. Meer transparantie over de regelingen maakt het makkelijker voor werkgevers om gebruik te maken van de beschikbare ondersteuning. De integrale samenwerking wordt versterkt, waardoor de uitvoering beter kan inspelen op de specifieke behoeften van inwoners.

1.3. De aangekondigde herziening van de Participatiewet en het wetsvoorstel "Wet van school naar duurzaam werk" bieden meer kansen om bestaande ondersteuning te versterken.

Aanvullend op het Breed Offensief is door het ministerie van de herziening van de Participatiewet aangekondigd met het voorstel Participatiewet in balans. Ook het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk richt zich op betere begeleiding en ondersteuning van jongeren richting economische zelfstandigheid. Voor onze gemeente sluiten deze maatregelen aan op de in Waterland gehanteerde werkwijze. We bereiden ons in 2025 voor op de nieuwe maatregelen.

1.4. De uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies gemeente Waterland 2025 is door het college vastgesteld.

In de verordening is bepaald dat het college nadere regels stelt over de uitvoering. De nadere regels bij de Re-integratieverordening gemeente Waterland 2015 waren vastgelegd in de uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies gemeente Waterland 2015. In de nieuwe uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies wordt de grondslag van de regeling gewijzigd naar de nieuwe Re-integratie verordening gemeente Waterland 2025 en vervalt de Algemene subsidie verordening gemeente Waterland als grondslag.

1.5. De adviesraad Sociaal domein is geïnformeerd over het Breed Offensief.

De adviesraad sociaal domein is geïnformeerd over het Breed Offensief en de voorgestelde wijzigingen in regionale Re-integratieverordeningen met een memo (bijlage 3). De memo biedt inzicht in de wetswijzigingen, voorbereidingen voor aanpassingen in de re-integratieverordening en specifieke maatregelen voor jongeren en mensen met complexe ondersteuningsbehoeften. De adviesraad heeft afgezien van een reactie.

2. De Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels omtrent de doelgroep loonkostensubsidie en de loonwaarde Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Waterland 2015 en de Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Waterland houdende regels voor re-integratie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Waterland 2015 worden ingetrokken.

De verordening voor loonkostensubsidie wordt ingetrokken omdat de verordeningsplicht voor loonkostensubsidie vervalt. De wettelijke basis hiervoor is opgenomen in de Participatiewet zelf. Dit maakt een aparte verordening overbodig. We stellen daarom voor om deze verordening in te trekken. De Verordening Re-integratie 2015 wordt vervangen door de nieuwe Verordening Re-integratie gemeente Waterland 2025.

Financiën

De financiële impact van de verordening is beperkt, aangezien de nieuwe re-integratieverordening grotendeels bestaande instrumenten formaliseert, zoals loonkostensubsidies en re-integratie-instrumenten. Hoewel enkele voorzieningen wettelijk zijn verruimd en de aanvraagmogelijkheden zijn uitgebreid, is de nieuwe werkwijze al enige tijd in uitvoering. Het is echter mogelijk dat een betere bekendheid en afstemming leiden tot een toename in het aantal aanvragen voor subsidies en voorzieningen. Tot dusver is er geen aanleiding om significante gevolgen voor het re-integratiebudget te verwachten. De ontwikkelingen worden gemonitord, en bijgestuurd waar nodig om een verantwoorde financiële ontwikkeling te waarborgen.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Conceptraadsbesluit met Re-integratieverordening Participatiewet 2025
2. Toelichting op de Verordening
3. Memo Breed offensief
4. Concept-uitvoeringsregeling re-integratiesubsidies gemeente Waterland 2025